

ORDOS PLATOSU

İç Moğolistan'da, Jaune nehrinin büyük kıvrımlar yaptığı, güney ve güney-doğu doğrultusunda Çin Seddi ile sınırlı olan bir platodur. Bu platonun güneyinde, Würm Buzuluyla çağdaş **Sjara-osso-gol** ve **Shuidonggou** havzalarının önemli buluntuları yer alır. Bu her iki havzada ve Ordos Platosunda bulunan, aynı zamanda Çin'in orta ve üst Paleolitiğini niteleyen yontmataş endüstri, Ordos medeniyeti ya da "**Ordos Kültürü**" olarak bilinir.

Bu adlandırma aynı zamanda rituel objeler ve kıyafet parçaları gibi bronz objeleri tanımlamada da kullanılır. Bu bronz objeler yaygın bir şekilde Jaune nehrinin havzalarında bulunur. Bronzlar kronolojik olarak M.Ö.15-3.yüzyıl arasına tarihlenir.

Ayrıca Ordos ismi, Moğol platosunun Paleolitik endüstrileri ile birlikte bazı fosil insan kemik parçaları da ele geçtiği için bir fosil insana da verilmiştir.

SJARA-OSSO-GOL (ÇİN)

İç Moğolistan'da yer alan Shaanxi (eski adı Chen-si) eyaletinde, Ordos Platosunu kesen Sjara-osso-gol havzasında yer alan buluntu topluluğuna verilen isimdir. Jaune ırmağının Huanghe kolu, platoda bir çeşit kanyon oluşturur. Bu kanyon bazı yerlerde 65 m. derinliğe ulaşır.

Würm ile çağdaş olan bu sitler (en iyi bilinenleri Xiaoqiaoban'dır) 1923 yılında P. Teilhard de Chardin ve E. Licent tarafından bulunmuşlardır. Buradaki tüm buluntu yerleri Shuidonggou kadar önemli değildir. Buna karşın buralarda ele geçen fauna kalıntıları Shuidonggou'ya göre daha zengindir. Belirli türler arasında tüylü gergedan ve at önde gelir. L'Abbe

Breuil, Choukoutien'de olduğu gibi buradaki insanların ateşi geyik boynuzlarını işlemek için kullandıklarını belirtmiştir. Yontmataş malzeme, küçük kuarzit, fitanit, çakmaktaşı ve jasper çakıllarından yapılmıştır. Çekirdekler, dilgiler, kenar kazıyıcılar, n kazıyıcılar, ontuklu parçalar, yongalar ve dişlemeli aletlerin küçük boyutlu oluşu hammaddeye bağlıdır. Bu endüstri, Shuidonggou geleneğini takip eden Ordos Kültürüne bağlanmaktadır. Bununla birlikte bazı farklılıklar da vardır. Örneğin kıyıcıların (chopper) olmaması ve aletlerin küçük boyutlu oluşu gibi... Bunun için Sjara-osso-gol, Paleolitik ile Moğolistan Mezolitik kültürleri arasında bir yerde yer alıyor gibi görünmektedir.

SHUIDONGGOU (ÇİN)

Bu havza, İ Moğolistan'ın Ningxia eyaletinin kuzeyinde, Ordos Platosunun güneybatı sınırı üzerinde Jaune nehri yanında yer alır. Bu bölgede Würm buzuluyla yaşıt gibi görünen çok sayıda buluntu yeri açığa çıkarılmıştır. Bunlar da Ordos Paleolitik kültürüne bağlanmaktadır.

1920 yılında P. Teilhard de Chardin ve E. Licent tarafından incelenen bu buluntular, nehir kıyısında 30 Km. uzunluğudaki bir alandan ele geçirilmişlerdir. Bu ele geçen buluntular, 15-20 m. kalınlığındaki bir ls tabakasının altındadır ve ayrıca dipteki çakıllı seviyenin de 1-2 m. stnde yer alır. Fauna kalıntıları arasında tüylü gergedan, sırtlan, bovidler ve atlar bulunmaktadır. Ayrıca çok sayıda devekuşu yumurta kabukları vardır.

Yontmataş endüstride kullanılan hammadde yreseldir ve kuarzit ile kalkerden oluşur. Ayrıca az sayıda kuars ve kalsedon da mevcuttur. Alet topluluğu aynı zamanda hem orta hem de st Paleolitiğe ait görünmektedir. Kıyıcılar, kıyıcı aletler, iki yzeyliler ile birlikte yongalar üzerine değişik

aletler; uçlar, farklı tipte kenar kazıyıcılar ve çontuklu parçalar görülmektedir. Disk biçimli çekirdekler kısa yongaları, diğerleri de dilgileri verir. Dilgiler üzerine ise düzeltili ön kazıyıcılar, deliciler, taş kalemler, ham ve devrik sırtlı bıçaklar yapılmıştır.

YUANMOU (ÇİN)

Kuzey Yunan bölgesinde yer alan bu sit, güney Çin'de fosilli Plio-Pleistosen sedimanların oluşturduğu geniş ve uzun bir havzada yer alır. Bu sit memeli fosil kalıntılarının zenginliğiyle bilinir. Güney Çin'in erken Pleistosen fauna tipinden oluşur.

Nehirsel ve gölssel sedimanların oluşturduğu kalın bir katlaşım (yaklaşık 680 m.) en üst, üst, orta ve alt olmak üzere 4'e ayrılmıştır. 1965 yılında 2 adet *Homo erectus* ön kesici dişi bulunmuştur. Bunların önemi yaşından ileri gelmektedir. 1.7 milyon yıl olarak saptanan paleomanyetizma yaşı bir takım soruları birlikte getirmiştir. Bunlar Uzakdoğu'nun en eski insan kalıntıları olabilir (?).